
Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 10.12.2025, asia 1222/2025

YMPTJAOS 11.02.2026 § 6
31/11.01.04/2026

Vaasan hallinto-oikeus pyysi Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaostolta lausuntoa koskien elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 70 tehtyä valitusta (lausuntopyyntö ja valituksenalainen päätös liitteenä). Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelu siirtyi 1.1.2026 Sastamalan kaupungin hoidettavaksi ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen päivittämisen myötä, minkä vuoksi lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle antaa Sastamalan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon jaosto. Lausunnon määräpäiväksi oli asetettu 30.1.2026 ja määräpäivälle saatiin lisäaikaa 13.2.2026 saakka.

Asian vireille tulo

Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaostolle (myöh. elinympäristölautakunnan lupajaosto tai lupajaosto) on toimitettu 12.4.2022, 6.10.2022, 30.1.2023 sekä 9.3.2025 vaatimukset hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi osoitteessa Käkisaarentie 10 (oheismateriaalina). Vaatimusten perusteluiksi on esitetty muun muassa hevosten aiheuttamat haitat kuten raatokärpäset, paarmat ja hajuhaitat, pellon sulamisvesien laskeminen avo-ojaan ja sieltä läheiselle uimapaikalle, lantojen keräämättömyydellä vuosien 2021-2025 aikana, josta aiheutuu kohtuutonta haittaa järvelle ja lähiasukkaille.

Asian taustat

Kiinteistöllä Käkimäki (108-416-2-151) on pidetty alkuun neljää, nykyisin kahta hevosta. Kiinteistöllä Käkimäki sijaitsee hevosten ulkotarha, kun taas kiinteistöä Pajulahti (108-416-2-162) käytetään hevosten laitumena kesäaikaan. Tilalle Käkimäki tehtiin ensimmäinen ympäristötarkastajan tarkastuskäynti 2022, jolloin havaittiin lantojen keräämättömyyttä ja asianmukaisen lannan keräyspaikan puuttumattomuus. Kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti on lisäksi tehty useita muita ympäristönsuojeluun liittyviä tarkastuksia (muistiot 23.5.2022, 28.7.2022, 22.11.2022, 13.12.2022, 5.5.2023, 22.11.2023 ja 12.5.2025, oheismateriaalina). Tämän lisäksi toiminnanharjoittajalle on lähetetty selvityspyyntö 22.8.2022, täydennyspyyntö 9.9.2022, selvityspyyntö 30.1.2023 sekä selvityspyyntö 28.3.2025 (oheismateriaalina).

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaosto kokouksessaan 28.3.2023 § 16 antoi hevosten pitäjälle kehotuksen saattaa hevosten pitopaikan lantala/siirtolava kuntoon ja mikäli lantaa viedään muualle varastoitavaksi, tulee siitä lähettää kirjallinen selvitys allekirjoituksineen (liitteenä). Kehotusta tehostettiin asettamalla kiinteä uhkasakko. Elinympäristölautakunnan lupajaosto päätti

kokouksessaan 17.1.2024 § 3 (liitteenä), että hevostenpitäjän toimet lannan keräämiseksi kiinteistöillä ovat annetun selvityksen perusteella riittävät, eikä uhkasakon asettamisvaihetta jatketa. Tätä päätöstä perusteltiin sillä, että lannan keräykseen voidaan käyttää siihen soveltuvaa vesitiivistä peräkärä, lavaa tai muuta vastaavaa alustaa, jota ei tarvitse yhtäjaksoisesti säilyttää kiinteistöllä, kunhan lannan keräyksestä ja muualle toimittamisesta huolehditaan riittävän usein. Lisäksi perusteluissa todettiin, että alusta tulee voida sadekausina kattaa peitteellä, mikäli siinä varastoidaan lantaa luovutusta odotellessa. Lannat on kerättävä ulkotarhasta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Lannan muualle toimittamisesta tulee pitää kirjaa ja pyydettyä toimitettava tiedot valvontaviranomaiselle.

Lupajaoston päätöksestä 17.1.2024 § 3 valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, joka päätöksellään 5.3.2025 241/2025 (Dnro: 164/03.04.04.19 /2024, liitteenä) palautti asian elinympäristölautakunnan lupajaoston käsittelyyn perustellen päätöstään muun muassa sillä ettei asiakirjoista ilmene, mitä tahoja on kuultu, kantaa ei ollut otettu hevostenpitotoiminnasta mahdollisesti aiheutuviin vesistö-, viihtyvyys- ja naapuruussuhdehaittoihin koskeviin vaatimuksiin eikä päätöksestä ilmene, mihin lopputulokseen lupajaosto on tullut vesistövaikutusten osalta. Asioita ei ollut riittävästi selvitetty, joten asiaa uudelleen käsiteltäessä lupajaoston oli hankittava kaikki tarpeelliset ja riittävät selvityksen asian ratkaisemiseksi.

Asian uudelleen käsittelyä varten toiminnanharjoittajalta pyydettiin selvitystä 28.3.2025 (oheismateriaalina) sekä samassa yhteydessä vastinetta vaatimuksiin hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi. Kiinteistöissä Käkisaari ja Pajulahti käytiin tarkastuksella 7.5.2025 (tarkastuskertomus oheismateriaalina). Toiminnanharjoittaja toimitti selvityksen selvityspyyntöön ja vastineen vastinepyyntöön 20.4.2025 (oheismateriaalina). Valittajille annettiin tilaisuus tulla kuulluksi toiminnanharjoittajan vastineesta 13.5.2025 (oheismateriaalina) ja vireillepanijat toimittivat vastineensa 7.7.2025 (oheismateriaalina). Kuulemisen jälkeen vireillepanijat toimittivat myös lisäselvitystä hevostenpitäjän väitteisiin 7.7.2025 (oheismateriaalina).

Elinympäristölautakunnan lupajaosto teki päätöksen 3.9.2025 § 70 (liitteenä), jossa päätettiin hylätä vaatimukset, jotka koskevat hevostenpitotoiminnan lopettamista. Päätöstä perusteltiin muun muassa ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 181 §:n toiminnan keskeyttämisestä koskevalla säännöksellä, tehtyjen vesinäytteenottojen tuloksilla (liitteenä) sekä tarkastuskäyntien perusteella tehdyillä havainnoilla siitä, että merkkejä lannan keräämättömyydestä ei ole havaittavissa. Lisäksi päätöstä on perusteltu karpästen ja paarmojen, hajun ja äännähtelyjen osalta eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920, naapuruussuhdelaki) 17 §:llä. Elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoi, että kun kaikkia vaatimuksen ympäristönsuojelullisia näkökulmia tarkastellaan yhdessä ei hevostenpitotoiminnasta katsota aiheutuvan sellaista ympäristönsuojelulain mukaista ympäristön pilaantumisen vaaraa, että toimintaa olisi syytä lakkauttaa. Myöskään naapuruussuhdelain mukaisen kohtuuttoman

rasituksen kynnyksen ei katsota ylittyvän eikä toimintaa ole syytä lakkauttaa naapuruussuhdelain perusteella. Lisäksi elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoi, ettei tapauksessa ole perusteita yksittäisen määräyksen antamiselle YSL 180 §:n mukaisesti.

Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Vireillepanijat valittivat Vaasan hallinto-oikeudelle elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 70 (oheismateriaalina). Valituksessa vaadittiin, että Vaasan hallinto-oikeus palauttaa asian takaisin elinympäristölautakunnan lupajaostoon uudelleen käsiteltäväksi. Valitusta perustellaan muun muassa sillä, että hevosten pitäjä eli toiminnanharjoittaja ei ole toimittanut ympäristötarkastajalle selvitystä, minne lantaa on toimitettu vuodesta 2021 alkaen ja tämän vuoksi voidaan tulla johtopäätökseen, ettei lantaa ole kerätty. Lisäksi valittajat katsovat, että ympäristön pilaantumisen on annettu jatkua eikä valittajia ole naapureina otettu huomioon. Valittajien mukaan se, ettei merkkiä ympäristöpilaantumisesta ole, ei pidä paikkansa. Valittajat katsovat, että koska tilalla ei ole ollut katettua lantavarastoa eikä toiminnanharjoittaja ole toimittanut sopimusta lannanluovutuksesta, on lanta edelleen ympäristössä. Lisäksi valituksessa todetaan muun muassa siirtotallin käyttämisestä hevosille ja siirtotallin rakennusluvasta, vesinäytteenottojen ajoittamisesta, järven tilasta sekä hevostenpitäjän kuulemisesta.

Lisäksi valittajat toimittivat Vaasan hallinto-oikeuteen lisäselvitystä 14.10.2025 (oheismateriaalina), jossa on nostettu esiin elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen 1.10.2025 § 77 tehty asiavirheen oikaisu (liitteenä). Kyseisessä pykälässä nostettiin esiin hevostenpitäjän esiin tuomia seikkoja, jotka olivat jääneet edellisestä käsittelystä, esimerkiksi sähköpostikeskustelut, joissa on keskusteltu lannanluovutussopimuksesta. Valittajat vaativat Vaasan hallinto-oikeudelta, että myös lupajaoston kokouksen § 77 on tutkittava tässä yhteydessä.

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle

Valittajien valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä ja elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös pitää voimassa.

Ympäristönsuojeluviranomainen tarkentaa seuraavia valittajien valituksessaan esiin tuomia asioita:

”Ympäristötarkastaja Kotiporon toteamus, että Käkisaaren alueella on useita hevostiloja ei pidä paikkansa. Käkisaaren alue on pääasiassa, mökki ja vakituisten asuntojen aluetta. Pellot ovat olleet perinteistä viljelys aluetta kymmenet vuodet. Pajulahden pellot ovat olleet viljeltynä kauralla.”

- Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että Hämeenkyrön Käkisaaren alue ja yleisestikin Pajulahtea ympäröivät alueet ovat haja-asutusaluetta, jossa on hyvin tyypillistä pitää kotieläimiä, myös esimerkiksi hevosia eli kotieläinten pitotoiminta on alueella tavanomaista. Kyseessä olevan kiinteistön lähistöllä on ympäristönsuojeluviranomaisen tiedon mukaan lisäksi hevosia saman tien varrella ainakin muun muassa noin 500 metrin etäisyydellä sekä Käkisaaren viereisessä lahdelmassa noin 1 kilometrin etäisyydellä.

”Naapuruussuhdelaki § 17 vedoten. Ennen toiminnan aloittamista meitä naapureina olisi pitänyt kuulla.”

- Kahden hevosen pitäminen ei ole ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaisesti ympäristöluvallinen. YSL 27 § 2 momentin mukaan ympäristölupa on lisäksi oltava 1) toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta; 2) jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista; 3) toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Kohtuuttoman rasituksen vaatimusten täyttymistä on perusteltu tarkemmin valituksenalaisessa elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksessä. Hevostenpito ei siis tarvitse ympäristölupaa eikä ympäristölupamenettelyn mukaista kuulemista ole tarvinnut tehdä.

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että koska kahden, eikä neljän (vuoden 2021 hevosmäärä) hevosen pitäminen kiinteistöllä ei ylitä myöskään ympäristönsuojelulain mukaisen ilmoituksenvaraisen toiminnan kynnystä, ei myöskään kuulemismenettelyä ole tarvinnut hevosten pitämiseen suorittaa ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta.

Ympäristönsuojelulain 115 a §:n 1 momentin mukaisesti toiminnanharjoittajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta, josta säädetään tämän lain liitteessä 4.

Ympäristönsuojelulain liitteen 4 kohdan 5 alakohdan a mukaan ilmoituksenvarainen toiminta on eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 lypsylehmälle, vähintään 100 lihanaudalle, vähintään 130 emolehmälle, vähintään 60 hevoselle tai ponille, vähintään 250 uuhelle tai vuohelle, vähintään 100 täysikasvuiselle emakolle, vähintään 250 lihasialle, vähintään 4 000 munituskanalle tai vähintään 10 000 broilerille ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella.

Näillä perustein ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, ettei naapureita ole tarvinnut kuulla ennen hevostenpitotoiminnan aloittamista.

”Rakennuslupa myönnetty 6.10.2022 (Liite4) Lämpöeristetyille työkaluvarastolle rakennus tarvikkeille työkaluille. Luvassa maininta tulee hakea käyttötarkoituksenmuutos lupaa jos esim. Käytetään hevossuojana. Kuinka ympäristötarkastaja voi hyväksyä kyseisen hevostenpitotoiminnan työkaluvarastossa.”

- Rakennusluvut, niiden lainmukaisuus ja valvonta kuuluu rakennustarkastajalle, eikä ympäristönsuojeluviranomainen ole toimivaltainen viranomainen kommentoimaan luvan lainmukaisuutta. Ympäristönsuojeluviranomaisen tiedon mukaan hevostenpitotoimintaa ei harjoiteta työkaluvarastossa/siirtotallissa vaan toiminnanharjoittaja on todennut, että hevosia voidaan pitää tilapäisesti sairastapauksissa tai hevostenhoitotoimenpiteiden aikana siirtotallissa. Pysyvää hevostenpitotoimintaa ei ympäristönsuojeluviranomaisen tietojen mukaan harjoiteta työkaluvarastossa/siirtotallissa vaan hevosille on pihattorakennus ulkotarhassa, jossa hevosille on varattuna asianmukaisesti kuiviketta, johon virtsa imeytyy ja lanta kerääntyy. Valvontaeläinlääkärillä ei ole ollut huomautettavaa hevosten hyvinvoinnista tai hevosten pitopaikoista (valvontaeläinlääkärin tarkastuskertomukset 11.11.2022, 5.4.2023, 24.5.2023 ja 24.3.2025 oheismateriaalina).

Vaasan hallinto-oikeudelle toimitetun lisäselvityksen osalta ympäristönsuojeluviranomainen tarkentaa seuraavia kohtia:

”Ympäristötarkastaja Kotiporo on julkaissut meidän nimen kunnan sivuilla kyseisessä oikaisuvaatimuksessa. Näin ei saisi toimia”

- Kyseisen elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen 1.10.2025 § 77 listatekstiin oli jäänyt valittajien sukunimi näkyviin. Asia korjattiin välittömästi, kun asianosaiset huomauttivat asiasta.

” Kuka on Hämeenkyrön kunnanssa joka tällaisia salaisia sopimuksia on hevosenpitäjän kanssa sopinut. Ilmeisesti joku korkeampi kunnan viranhaltija joka on ohjaillut ympäristötarkastajaa. Ympäristötarkastajan esimies toimistopäällikkö - - tai elinympäristöjohtaja - -.”

- Kyseiset sähköpostit ovat toiminnanharjoittajan ja silloisen ympäristötarkastajan välisiä, eikä sähköposteilla ole vaikutusta valitetun päätöksen käsittelyssä.

Muilta osin valittajien valituksessa ei ole tuotu esiin sellaisia uusia seikkoja, jotka eivät olisi olleet käytettävissä lupajaoston päätöstä tehdessä. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että

elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöstä on riittävällä tavalla perusteltu eikä perusteluihin ole lisättävää.

Liitteenä

Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 10.12.2025

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 28.3.2023 § 16

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 17.1.2024 § 3

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 3.9.2025 § 70

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 1.10.2025 § 77

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 5.3.2025 241/2025 (Dnro: 164/03.04.04.19 /2024)

Karttaote KVVY vesinäytteiden näytepisteet

Oheismateriaalina

Vaatimukset toiminnan lopettamiseksi 12.4.2022, 6.10.2022, 30.1.2023, 9.3.2025

Tarkastuskertomukset 23.5.2022, 28.7.2022, 22.11.2022, 13.12.2022, 5.5.2023, 22.11.2023 ja 12.5.2025

Selvityspyynnot 22.8.2022, 30.1.2023, 28.3.2025

Täydennyspyyntö 9.9.2022

Toiminnanharjoittajan toimittama selvitys selvityspyyntöön 20.4.2025 liitteineen

Toiminnanharjoittajan toimittama vastine vastinepyyntöön 20.4.2025 liitteineen

Tilaisuus tulla kuulluksi toiminnanharjoittajan vastineesta 13.5.2025

Vireillepanijoiden vastine 7.7.2025

Vireillepanijoiden toimittama lisäselvitys hevostenpitäjän väitteisiin 7.7.2025

Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 70 liitteineen

Valittajien Vaasan hallinto-oikeuteen toimittama lisäselvitys 14.10.2025

Valvontaeläinlääkärin tarkastuskertomukset 11.11.2022, 5.4.2023,
24.5.2023, 24.3.2025

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, minkä vuoksi niitä ei
julkaista kaupungin verkkosivuilla.

KVVY sähköposti koskien vesinäytteiden tuloksia

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 27 §
Valmistelija	Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo
Esittelijä	Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

Sastamalan ympäristöterveydenhuollon jaosto
ympäristönsuojeluviranomaisena antaa edellä selosteosasta
ilmenevän lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle koskien valitusta
Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaoston
päätöksestä 3.9.2025 § 70.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja	Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo, 040 556 4236, heidi.kotiporo@sastamala.fi
-------------	--